

Nyheter vid fakulteten

Vår fakultet har utmärkt sig på många sätt under den gångna sommaren och hösten. Här är några axplock för er som inte hängt med i nyhetsflödet:

- Ingmar Borgström vid Institutionen för naturgeografi och kvartärgeologi har fått utmärkelsen *Årets lärare* vid SU.
- Institutionen för naturgeografi och kvartärgeologi utsågs till *Årets utbildningsinstitution* vid SU.
- Petter Brändén vid Matematiska institutionen och Jorijntje Henderiks vid Institutionen för geologi och geokemi har tilldelats forskartjänster av KVA.
- I juli invigdes en världsunik sillgrisslehylla på Stora Karlsö med Stockholms universitets marina forskningscentrum som ansvarig.
- Linda Gerén, forskare och studievägledare på Fysikum, är uttagen till regeringens satsning *Styrelsekraft*.
- Örjan Skeppstedt, Manne Siegbahnlaboratoriet, har tilldelats utmärkelsen *Bundesverdienstkreuz am Bande* av Tysklands president Horst Köhler.
- Jan-Erling Bäckvall vid Institutionen för organisk kemi har tilldelats ERC Advanced Grant på 17,5 Mkr.
- Pål Stenmark vid Institutionen för biokemi och biofysik har tilldelats *Ingvar Carlsson Award* på 3 Mkr.
- Forskare vid fakulteten har beviljats sammanlagt 139 Mkr från VR till projekt och anställningar inom natur-, teknik- och medicinvetenskaplig forskning samt forskning inom området hållbar utveckling.
- Juni Palmgren, professor i biostatistik, har utsetts till huvudsekreterare i Rådet för forskningens infrastrukturer vid VR.
- Björn Åkermark, prof. em., har tilldelats *Ulla och Stig Holmquists vetenskapliga pris i organisk kemi*.
- I regeringens satsning på strategiska forskningsmiljöer har Formas beviljat 60 Mkr till projekt som leds av Ragnar Elmgren, Systemekologiska institutionen, Christoph Humborg, ITM och Baltic Nest Institute, Michael McLachlan, ITM, och Kevin Noone, ITM.
- Kemisterna Armando Córdova och Jan-Willem de Gier har tilldelats *Årets Innovationsstipendier* av Stockholms stad.
- Ett samarbete har inletts mellan klimatforskare

vid fakulteten, Academy of Athens och det grekiska företaget TEMES. Samarbetet innefattar forskningsobservatoriet Navarino Environmental Observatory (NEO) i Messenien, Grekland.

- Britt-Marie Sjöberg, Institutionen för molekylärbiologi och funktionsgenomik har valts in som ledamot i VR:s styrelse.
- Skolan för datavetenskap och kommunikation (CSC), där NADA är delaktiga, har tilldelats *Utmärkelsen Framstående Utbildningsmiljö 2009* av HSV.

Arrangemang:

- *Rosendag* i Bergianska trädgården.
- Konstutställningen *RosArt* i Bergianska trädgården.
- Utställningen *Växtvärldens levande skulpturer - Charles Darwins 200 år* i Bergianska trädgården.
- *Geologins dag* hölls i Geovetenskapens hus.
- *Fysik i Kungsan*, i år med temat Fysik och Astronomi, arrangerades av Fysikum.
- Under hösten hade man tillfälle att skåda rymden genom AlbaNovas stora teleskop.
- *International Symposium on Relations between Homogeneous and Heterogeneous Catalysis* anordnades av flera kemiinstitutioner i Aula Magna.
- *Astronomdagarna* för Sveriges astronomer hölls i år på AlbaNova.
- *Växthusnatt i grekisk ton* i Bergianska trädgården.
- *Forskardagarna* hade som vanligt många föredrag av nydisputerade från fakulteten.
- *BioTech Link 09* med företag, forskare och studenter inom life science hölls i Geovetenskapens hus.
- Symposiet *The Present and Future of Radiation Protection Research* anordnades av bl.a. Centrum för strålskyddsforskning, GMT.
- *UTBLICK - tillbakablick med bilder från kosmos*, en storbildsutställning på Universitetsbiblioteket.
- WGI firade 70 år med symposiet *Back to the Future*.
- Aula Magna fylldes med 12-åringar under den *Levande frågelådan*. Den föregicks av en skolturné där cirka 25 klasser i Stockholmsområdet besöktes.
- SU firade Darwin 200 år med föreläsningar och debatter med över 1000 deltagande gymnasister under *Darwindagen*.
- *Arbetsmarknadsdagen* för fakultetens studenter hölls i år i Aula Magna och ett 40-tal företag deltog.
- I samband med Arbetsmarknadsdagen hölls en

informationsdag för studie- och yrkesvägledare för grundskola och gymnasium.

- Julutställning i Bergianska trädgården.

Några uppmärksammade forskningsnyheter:

- Stefan Åström, WGI, har visat att celler kan reparera dubbelsträngsbrott på ett mer effektivt sätt än vad som tidigare var känt.
- Forskare vid ITM har visat att minskande fågelpopulationer i norra Europa förklaras av brist på tiamin.
- Vatten består av molekyler uppdelade i två olika typer av strukturer. Bakom upptäckten står forskare vid Fysikum i ett internationellt samarbete.
- Forskare vid Institutionen för biokemi och biofysik/CBR har visat att proteiner i membran är viktiga för dess lösningsförmåga av ytterligare proteiner.
- Forskare vid bl.a. Institutionen för Astronomi har visat att ljusets hastighet är densamma vid både höga och låga energinivåer. Einsteins relativitetsteori stämmer fortfarande.

Nyttigt att veta:

- En biosäkerhetskommitté är inrättad vid SU.
- SU är ny medlem av the Stockholm School of Entrepreneurship, SSES.
- Vid årsskiftet går Institutionen för fysikalisk kemi, oorganisk kemi och strukturkemi samt Institutionen för miljökemi samman och bildar en ny kemiinstitution. Namnet blir Institutionen för material- och miljökemi, MMK, på engelska Department of Materials and Environmental Chemistry.
- Vid årsskiftet överförs enheten Medicinsk strålningsfysik till Fysikum.
- SU har tagit fram en utbildningskatalog med 75 masterprogram som alla ges på engelska.
- Forskningsobservatoriet NEO (se ovan) är till för att användas. Alla som kan använda stationen är välkomna. Kontakta Dag Broman, ITM.
- Hans Adolfsson, Institutionen för organisk kemi efterträder Sven Lidin som dekan för kemiska sektionen den 1:a januari 2010.
- Gunnar Svensson, MMK, är ny ledamot i Fakultetsnämnden från 1:a januari 2010.
- Fakultetskansliet har fått två nya medarbetare: Carina Nymark (utredare) och Karin Jonsell (vik. informatör). Karin ersätter Ylva Carlheim-Gyllensköld som är föräldraledig. Birgitta Eriksson är sjukskriven och Åsa Borin är tillförordnad kanslichef till och med 30:e juni 2010. En tjänst som utbildningsledare med tillträde omgående har utlysts och sista ansökansdag är 7:e januari 2010.

**GOD JUL &
GOTT NYTT ÅR!**

Stefans spalt

Ännu ett år har gått och liksom tidigare år har det varit ett gott år för fakulteten. 2009 var det första året för en ny fakultetsnämnd och för min andra mandatperiod som dekanus. Min egen reflektion är att fakultetsnämnden har varit mycket stimulerande och påtagligt bidragit till att verksamheten utvecklas så positivt. Vi har bl a kunnat besluta om det nya system för fördelning av resurser som gäller från 2010. Vi har också fördelat resurser till unga forskare, som ska kunna bidra till att bibehålla forskningen inom fakulteten på hög internationell nivå, även när dagens mest framgångsrika forskare går i pension.

För en vecka sen beslutade vi om budget för 2010, som präglas av en viss ökning i det anslag som går till forskning och utbildning på forskarnivå, och fakulteten har i år inte beslutat om några särskilda satsningar. Min egen förhoppning är att institutionerna i största möjlig mån ger stöd till våra unga forskare. Tyvärr är "studentpengen" oförändrat alltför låg och jag är djupt oroad över statsmakternas oförmåga att förstå att modern naturvetenskaplig utbildning ställer krav på ny utrustning i takt med den snabba utvecklingen inom flera av naturvetenskapens områden.

Under 2009 har många forskare varit mycket framgångsrika när det gäller bidrag från externa finansiärer. Tre av de fyra ansökningar inom "Strategiska områden" beviljades, högsta beviljningsgraden i riket. Fyra forskare beviljades stöd inom Formas utlysning av strategiska medel, ett ERC Advanced Grant har tilldelats ännu en forskare vid fakulteten och slutligen var utfallet inom VR:s och andra finansiärs bidragsbeslut nu under hösten mycket bra. Det är mycket glädjande att fakultetens framgångsrika forskning får dessa erkännanden.

2010 kommer sannolikt till stor del präglas av den nya läraryrket. Det är min starka förhoppning att samarbetet mellan fakultetens alla institutioner i utveckling och genomförande av de nya utbildningarna ska öka. Välutbildade och entusiastiska lärare inom ungdomsskolan är en viktig förutsättning för en hög kvalitet i vår grundutbildning, som ju starkt påverkas av studenternas kunskap och inställning.

Slutligen vill jag framhålla vårt fantastiska fakultetskansli. Den positiva, engagerade stämningen och professionella inställningen är en stor del i fakultetens framgångsrika verksamhet.

Stort tack till alla på kansliet och till alla andra medarbetare. Ett särskilt till Sven Lidin för en enastående insats för fakulteten, Sven lämnar oss för att förstärka kemi vid Lunds universitet!

Med önskan om en skön och avkopplande ledighet!

Stefan Nordlund